

การบริหารจัดการกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ตามหลักธรรมาธรรมในเขตตำบลไผ่ขวาง อำเภอเมืองพิชัย จังหวัดพิจิตร

Management of Saving Group the Secular Justice in the Phaikhwang
Sub-District Muang Phichit Distric
Phichit Province

พระเหมวารักษ์ ญาณสีโล (แก้วกำพล)¹ และสมคิด พุ่มทุเรียน²
Phra Hemvararuk Kealkampol (Yanaseero) and Somkid Phumturian

Received: March 16, 2020

Revised: April 11, 2020

Accepted: April 12, 2020

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการกลุ่มสัจจะออมทรัพย์กับหลักธรรมาธรรมในตำบลไผ่ขวาง อำเภอเมืองพิชัย จังหวัดพิจิตร และ 2. นำเสนอแนวทางการบริหารจัดการกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ตามหลักธรรมาธรรมในตำบลไผ่ขวาง อำเภอเมืองพิชัย จังหวัดพิจิตร เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธีจากการวิจัยเชิงปริมาณโดยการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 289 ราย จากประชากรที่เป็นสมาชิกในกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ในตำบลไผ่ขวาง อำเภอเมืองพิชัย จังหวัดพิจิตร จำนวน 1,031 คน หาค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.891 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ใช้สถิติเชิงพรรณนาที่ และทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

¹ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพิจิตร; Pichit Provincial Office of Buddhism

² มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์; Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Nakhon Sawan Campus

Corresponding Author, e-mail: kaewkaphlh@gmail.com, Tel. 080-5151437

จำนวน 15 รูปหรือคน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย พบว่า

1. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการกลุ่มสัจจะออมทรัพย์กับหลักฆราวาสธรรมในตำบลไผ่ขวาง อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร พบว่า ในภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลาง ($r = 0.468^{**}$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำ-ปานกลาง

2. แนวทางการบริหารจัดการกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ตามหลักฆราวาสธรรมในตำบลไผ่ขวาง อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ประกอบด้วย ด้านการวางแผน จะต้องมีความซื่อสัตย์ต่อการทำงาน สมาชิกร่วมมือกันในการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนา วิสัยทัศน์ นโยบาย จัดตั้งวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการประกอบอาชีพของสมาชิก ด้านการจัดองค์กรจะต้องมีความซื่อสัตย์ต่อกัน ต่อหน้าที่ มีการตั้งกฎระเบียบร่วมกัน มีการอุทิศความรู้ความสามารถ มีความรับผิดชอบหน้าที่ ให้ความร่วมมือและทำงานตามกฎเกณฑ์โดยเคารพกฎระเบียบที่ร่วมกันวางไว้ร่วมกัน ด้านงานบุคลากร จะต้องมีความเสียสละ การคัดเลือกผู้ที่มีความชำนาญ แต่งตั้งคณะกรรมการอย่างมีความยุติธรรม มีการพัฒนาบุคคล และมีการโยกย้ายตำแหน่งอย่างเป็นธรรม ด้านการอำนวยการจะต้องมีความอดทนต่อหน้าที่ ประธานกลุ่มมีความสามารถชักจูงบุคลากรให้ปฏิบัติงาน ให้สวัสดิการอย่างยุติธรรมมีความอดทน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความเสียสละ กระตือรือร้น และด้านการควบคุมงาน จะต้องรู้จักขมใจต่อหน้าที่ ติดตามทวงหน้อย่างเป็นธรรม ให้โอกาส การตรวจสอบอย่างซื่อสัตย์ เป็นธรรม มีความอดทนในการแก้ไขปัญหา ใช้คำพูดที่มีความไพเราะ ให้กู้ยืมเงินอย่างเท่าเทียมกัน และมีการประเมินผล ความโปร่งใส ยุติธรรม

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ, กลุ่มสัจจะออมทรัพย์, ฆราวาสธรรม

Abstract

This research aimed at 1. Studying the relationship between the management of Satja Savings Group and the Gharawasa Dharm 4 (Virtues for a good household life) in Phai Khwang Sub-district, Mueang Phichit District, Phichit Province, and 2. presenting ways for the management of Satja Savings Group and the Gharawasa Dharm 4 (Virtues for a good household life) in Phai Khwang Sub-district, Mueang Phichit District, Phichit Province. Mixed method was used from the quantitative research performed by giving away the

questionnaires to 289 samples from 1,031 members of the Satja Savings Group in Phai Khwang Sub-district, Mueang Phichit District, Phichit Province. The Cronbach's alpha coefficient reliability was found to be 0.891. Data were analyzed by using SPSS by using descriptive statistics, and the hypothesis was tested by analyzing Pearson correlation coefficient. And the qualitative research was performed by in-depth interview with 17 key informants by using structured interviewing form and by using descriptive techniques in analyzing content.

It was found from the research that:

1. It was found from the study into the relationship between the management of Satja Savings Group and the Gharawasa Dharm 4 (Virtues for a good household life) in Phai Khwang Sub-district, Mueang Phichit District, Phichit Province that in overall, the relationship was positive at moderate level ($r = 0.468^{**}$); and when considering in each aspect separately, the relationship was found to be positive at low-moderate level.

2. The ways of the management of Satja Savings Group and the Gharawasa Dharm 4 (Virtues for a good household life) in Phai Khwang Sub-district, Mueang Phichit District, Phichit Province include the planning aspect in that there must be honesty at work, the members shall cooperate in determine the target of the development of visions and policy, shall establish objectives for supporting the occupation of the members; on the management, the organization shall be honest to one another, to one's own duties, and shall mutually determine rules, and shall devote skill and abilities, shall be responsible for duties, shall cooperate and work under rules and shall obey rules as specified mutually; on personnel aspect, there shall be sacrifice, there shall be the recruitment of the experts and there shall be the appropriate appointment of the committee, there shall be the development of people, and there shall be fair transfer of positions; on facilitation aspect, there shall be patience towards one's own duty, the president of the group is able to motivate personnel to perform work, the welfare shall be provided equally and fairly, there shall be patience and good human relations and enthusiasm; and on work supervision aspect, there shall be patience in performing duty, the demanding for debt return shall be done fairly, the opportunity shall be given, the inspection shall be done honestly and fairly, there shall be patience in solving problems, the words spoken shall be proper, the loan shall be provided equally, and there shall be transparent and fair assessment.

Keywords: Management, Satja Savings Group, Gharawasa Dharm

บทนำ

การจัดตั้งกลุ่มสัจจะออมทรัพย์จัดทำขึ้น เพื่อเป็นกองทุนสวัสดิการชุมชน และเป็นการนำหลักการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ได้แก่หลักคุณธรรม 4 ประการ คือ สัจจะ ทมะ ขันติ และจาคะ มาพัฒนาให้เกิดขึ้นในตัวคน เป็นกระบวนการทำให้เกิดการรวมตัว และสร้างโอกาสให้ใช้เงินตรา เป็นเครื่องพัฒนาคน เกิดการใช้สละของความสุข เป็นมนุษย์ในมิติที่ช่วยเหลือเกื้อกูลกันในชุมชนพัฒนาคนในชุมชนให้รู้จักการให้ การเสียสละ การช่วยเหลือซึ่งกัน และกัน ไม่ว่าจะเป็นการให้ในรูปของตัวเงิน แรงงาน ความคิด และการเป็นผู้รับอย่างมีศักดิ์ศรี เพราะเงินที่ได้รับจากกองทุนสวัสดิการนั้น เป็นเงินซึ่งคนในชุมชนร่วมกันหา ร่วมกันทำร่วมกันลงแรง และจากดอกผลของเงินที่ได้มาจากการจัดทำกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ของชาวบ้านนั่นเอง เป็นการยกระดับจิตวิญญาณของคนให้สูงขึ้นโดยสร้างนิสัยให้ชาวบ้านมีสัจจะ มีความซื่อสัตย์ มีความอดทน (อรรถ แสวงทอง, 2561) การจัดตั้งกลุ่มสัจจะออมทรัพย์เป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนเงินทุนในการประกอบอาชีพ และเป็นการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจในระดับครัวเรือน โดยเน้นให้ประชาชนคิดเองได้ และแก้ไขปัญหาด้วยตนเองได้รวมทั้งสามารถแก้ปัญหการขาดแคลนเงินทุนแบบยั่งยืนให้กับประชาชนได้ ซึ่งได้รับการยอมรับว่าประสบผลสำเร็จ คือการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกลุ่มออมทรัพย์ เป็นการผสมผสานระหว่างแนวคิดของสหกรณ์เครดิตยูเนียน และสินเชื่อเพื่อการเกษตร โดยใช้เงินเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน ทำให้คนมีคุณธรรม มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การทำงานร่วมกันตามวิถีทางประชาธิปไตย เคารพในกฎกติกาที่มาจากข้อตกลงร่วมกัน เกิดการเรียนรู้การบริหารจัดการเงินกองทุนของตนเอง เพื่อจัดสรรผลประโยชน์ และจัดเป็นสวัสดิการให้กับสมาชิก มีแหล่งทุนในการประกอบอาชีพเป็นของตนเอง ลดการพึ่งพาจากแหล่งภายนอกชุมชน

กิจกรรมเชิงธุรกิจที่กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตดำเนินการ ได้แก่ ศูนย์สาธิตการตลาดเป็นร้านค้าที่กลุ่ม ฯ ลงทุนจัดตั้งขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกในการซื้อขายสินค้ารวมถึง ปัจจัยการผลิตให้ กับสมาชิก เช่น ยุงฉาง เป็นต้น เพื่อดำเนินการซื้อขายผลผลิตของสมาชิกด้วยการรับซื้อขายฝาก หรือฝากขาย ทั้งนี้กลุ่มจะช่วยให้สมาชิกไม่ต้องขายผลผลิตอย่างเร่งด่วน และเป็นการหากำไรให้กับกลุ่ม ฯ นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมอื่น ๆ ที่ตั้งกลุ่มดำเนินการตามมติของสมาชิกเพื่อแก้ไขปัญหาและความต้องการของสมาชิกกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ของสมาชิกภายในตำบลไผ่ขวางที่มีการผลักดันให้มีการดำเนินการจัดตั้งกลุ่ม เพื่อออมเงินในชุมชนขึ้น และหลักธรรมาธรรมที่นำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ทั้งผลในการดำเนินงานภายใต้รูปแบบการบริหารจัดการโดย

การประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการของกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ตำบลไผ่ขวาง อำเภอมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร จะทำให้ได้แนวทางการบริหารจัดการกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ตำบลไผ่ขวาง อำเภอมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตรตามหลักธรรมาภิบาล ดังนั้น จึงได้ทำการศึกษาเรื่อง “การบริหารจัดการกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ตามหลักธรรมาภิบาลในเขตตำบลไผ่ขวาง อำเภอมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร” เพื่อเป็นการพัฒนาส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการกลุ่มสัจจะออมทรัพย์อย่างเป็นรูปธรรม เป็นระบบระเบียบ มีความชัดเจนและส่งเสริมอาชีพให้กับสมาชิกในกลุ่มได้ร่วมมือกันทำ ยังเป็นการช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจในตำบลให้ดีขึ้นอีกด้วย แต่ถ้าไม่มีการบริหารจัดการกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ให้เป็นรูปธรรมก็จะไม่เกิดการพัฒนาไปสู่การบริหารจัดการที่ดี จะทำให้เกิดการคดโกง กลุ่มไม่มีคุณภาพ สมาชิกไม่มีความเชื่อมั่นในกลุ่มทำให้ไม่เกิดการพัฒนา สมาชิกไม่ได้รับผลประโยชน์จากกลุ่มอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการกลุ่มสัจจะออมทรัพย์กับหลักธรรมาภิบาลในตำบลไผ่ขวาง อำเภอมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ตามหลักธรรมาภิบาลในตำบลไผ่ขวาง อำเภอมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร

สมมติฐานการวิจัย

การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ ในตำบลไผ่ขวาง อำเภอมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตรตามหลัก POSDC

วิธีดำเนินการวิจัย

บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) จากการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 289 ราย จากประชากรที่เป็นสมาชิกในกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ในตำบลไผ่ขวาง อำเภอมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ทั้งหมด 8 หมู่บ้าน รวมเป็น จำนวน 1,031 คน คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane ใช้ค่าความเชื่อมั่น 95% สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.891 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติพรรณนาที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และนำผลการวิจัยที่ได้มาตั้งคำถามสำหรับ

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 17 รูปหรือคน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการกลุ่มสัจจะออมทรัพย์กับหลักขรรวาวาธรรมในตำบลไผ่ขวาง อำเภอมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร โดยการวิเคราะห์เพื่อค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น ได้แก่ หลักขรรวาวาธรรม ประกอบด้วย 1) ความซื่อสัตย์ (สัจจะ) 2) การฝึกตน (ทมะ) 3) ความอดทน (ขันติ) 4) ความเสียสละ (จาคะ) กับตามแปรตาม การบริหารจัดการตามหลัก POSDC ได้กำหนดกระบวนการบริหารไว้ 5 ประการ คือ 1) การวางแผน (Planning) 2) การจัดองค์กร (Organizing) 3) งานบุคลากร (Staffing) 4) การอำนวยการ (Directing) และ 5) การควบคุมงาน (Controlling) ผลการวิจัย พบว่า

ตารางที่ 1 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการกลุ่มสัจจะออมทรัพย์กับหลักขรรวาวาธรรม

ความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีทางหลักขรรวาวาธรรมกับการบริหารจัดการ ตามหลัก POSDC						
	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	รวม Y
X1	0.234**	0.251**	0.222**	0.138**	0.203**	0.325**
X2	0.265**	0.257**	0.372**	0.329**	0.253**	0.434**
X3	0.304**	0.178**	0.346**	0.236**	0.013**	0.303**
X4	0.414**	0.109**	0.303**	0.264**	0.210**	0.305**
รวม X	0.414**	0.206**	0.414**	0.321**	0.222**	0.468**

* * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการในด้านการวางแผน (Planning) (Y1) กับหลักขรรวาวาธรรม พบว่า ภาพรวมความสัมพันธ์ ด้านการฝึกตน (ทมะ) (X2) ด้านความอดทน (ขันติ) (X3) และด้านความเสียสละ (จาคะ) (X4) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลาง มีเพียงในด้านความซื่อสัตย์ (สัจจะ) (X1) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำ

1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างบริหารจัดการในด้านการจัดองค์กร (Organizing) (Y2) กับหลักขรรวาวาธรรม พบว่า ทุกด้านความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำ

1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการในด้านการงานบุคลากร (Staffing) (Y3) กับหลักขรรวาวาธรรม พบว่า ด้านการฝึกตน (ทมะ) (X2) และด้านความอดทน (ขันติ) (X3) มี

ความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลาง ขณะเดียวกันด้านความซื่อสัตย์ (สัจจะ) (X1) และด้านความเสียสละ (จาคะ) (X4) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำ

1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการในด้านการอำนวยการ (Directing) (Y4) กับหลักฆราวาสธรรม ในการบริหารจัดการกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ในตำบลไผ่ขวาง อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ในด้านต่าง ๆ พบว่า ด้านการฝึกตน (ทมะ) (X2) และด้านความเสียสละ (จาคะ) (X4) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลาง ขณะเดียวกันด้านความซื่อสัตย์ (สัจจะ) (X1) และด้านความอดทน (ขันติ) (X3) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำ

1.5 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการในด้านการควบคุมงาน (Controlling) (Y5) กับหลักฆราวาสธรรม พบว่า ทุกด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำ

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการกลุ่มสัจจะออมทรัพย์กับหลักฆราวาสธรรมในตำบลไผ่ขวาง อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร พบว่า การบริหารจัดการมีความสัมพันธ์กับหลักฆราวาสธรรมโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลาง ($r = 0.468^{**}$) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. แนวทางการบริหารจัดการกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ตามหลักฆราวาสธรรมในตำบลไผ่ขวาง อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ผลการวิจัย พบว่า

2.1 ด้านการวางแผน (Planning) พบว่า จะต้องมีความซื่อสัตย์ต่อการทำงานในการวางแผน โดยสมาชิกร่วมมือกันในการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนา รวมถึงวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลในการพัฒนาการบริหารจัดการ กำหนดนโยบายเพื่อสนับสนุนการประกอบอาชีพของสมาชิกในกลุ่ม การจัดตั้งวัตถุประสงค์ให้มีความสอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และแนวทางในการปฏิบัติงานในการบริหารจัดการกลุ่มสัจจะออมทรัพย์

2.2 ด้านการจัดองค์กร (Organizing) พบว่า จะต้องมีความซื่อสัตย์ต่อกันต่อหน้าที่ในการจัดองค์กร โดยการจัดระบบ ระเบียบในการทำงานของคณะกรรมการให้ความตั้งกฎระเบียบร่วมกัน มีการอุทิศความรู้ความสามารถกำหนดรูปแบบโครงสร้างของกลุ่ม มีความรับผิดชอบหน้าที่ที่รับมอบหมาย หรือที่ได้รับสั่งการ ให้ความร่วมมือในการตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ และทำงานตามกฎเกณฑ์ โดยเคารพกฎระเบียบที่ร่วมกันวางไว้ร่วมกัน

2.3 ด้านงานบุคลากร (Staffing) พบว่า บุคลากรจะต้องมีความเสียสละโดยการคัดเลือกผู้ที่มีความชำนาญอุทิศความรู้ความสามารถเพื่อกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ มีการสรรหาผู้ที่มีความเสียสละในกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ การแต่งตั้งคณะกรรมการอย่างมีความยุติธรรมในกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ มีการพัฒนาบุคคลให้มีความชำนาญในการทำงานยิ่งขึ้นไป และมีการโยกย้ายตำแหน่งอย่างเป็นธรรมเลือกผู้ที่มีความเสียสละ

2.4 ด้านการอำนวยความสะดวก (Directing) พบว่า จะต้องมีความอดทนต่อหน้าที่โดยประธานกลุ่มมีความสามารถชักจูงบุคลากรให้ปฏิบัติงาน การอำนวยความสะดวกหรือการสั่งการในกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ การให้สวัสดิการอย่างยุติธรรมในกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ ผู้นำมีความอดทนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อสมาชิก มีความเสียสละกระตือรือร้นในการที่จะทำงานให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้

2.5 ด้านการควบคุมงาน (Controlling) พบว่า จะต้องรู้จักข่มใจต่อหน้าที่ในการควบคุมงานโดยการติดตามทวงหนี้อย่างเป็นธรรมโดยให้อีกโอกาส มีการตรวจสอบอย่างซื่อสัตย์ มีความอดทนในการแก้ไขปัญหา รวมถึงการให้และติดตามทวงหนี้โดยคำพูดที่มีความไพเราะ มีการควบคุมตรวจสอบอย่างเป็นธรรมในการให้กู้ยืมเงินอย่าเท่าเทียมกันในกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ และมีการประเมินผล ความโปร่งใสอย่างยุติธรรมในกลุ่มสัจจะออมทรัพย์

อภิปรายผลการวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาธรรมกับการบริหารจัดการกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ในตำบลไผ่ขวาง อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 โดยมีค่าความสัมพันธ์กันในทางบวกหรือมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้ายคลึงกันเป็นคู่โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (Pearson Correlation $(r) = 0.468^{**}$) ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของพระพาส ชุตินาโร (ปีสะหวาด) (2557) ได้ศึกษาวิจัย “ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลักธรรมาธรรม โรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร” พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลักธรรมาธรรม โรงเรียน ประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร มีการบริหารการศึกษาตาม หลักธรรมาธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

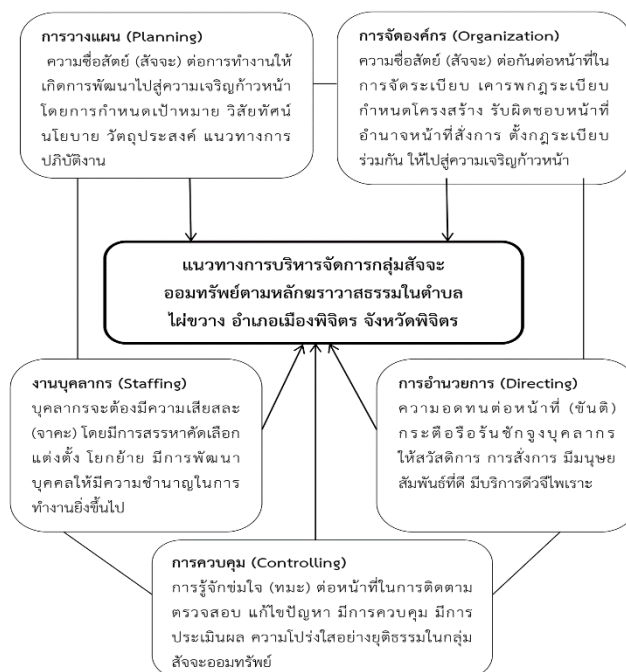
แนวทางการบริหารจัดการกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ตามหลักธรรมาธรรมในตำบลไผ่ขวาง อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา พบว่า 1) การวางแผน (Planning) จะต้องมีความซื่อสัตย์ (สัจจะ) และจริงจังต่อการทำงานในการวางแผน โดยสมาชิกร่วมมือกันในการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนารวมถึงวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลในการพัฒนาการบริหารจัดการ กำหนดนโยบายเพื่อสนับสนุนการประกอบอาชีพของสมาชิกในกลุ่ม การจัดตั้งวัตถุประสงค์ให้มีความสอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และแนวทางในการปฏิบัติงานในการบริหารจัดการกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของดวงภา เพชรแท้ (2553) ได้ศึกษาวิจัย “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตบ้านทับซุง ตำบลห้วยเหินยวอำเภอนาทม จังหวัดน่าน” พบว่า การกำหนดเป้าหมายและวางแผนการทำงาน กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านทับซุงมีการกำหนดเป้าหมายและวางแผนการทำงานได้ทันตามระยะเวลาที่กำหนด 2) การจัดองค์กร (Organization)

ต้องมีความซื่อสัตย์ต่อกัน (สัจจะ) จริงใจต่อหน้าที่ในการจัดองค์กร โดยการจัดระบบ ระเบียบในการทำงานของคณะกรรมการให้ความตั้งกฎระเบียบร่วมกัน มีการอุทิศความรู้ความสามารถกำหนดรูปแบบโครงสร้างของกลุ่ม มีความรับผิดชอบหน้าที่ที่รับมอบหมายหรือที่ได้รับสั่งการ ให้ความร่วมมือในการตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ และทำงานตามกฎหมายโดยเคารพกฎระเบียบที่ร่วมกันวางไว้ร่วมกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหานรินทร์ วีรพล (ทบแก้ว) (2560) ได้ศึกษาวิจัย “ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการกองทุนสัจจะออมทรัพย์เพื่อความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชน ในจังหวัดระยอง” พบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาธรรม 4 คือ ธรรมสำหรับธรรมา คือ ด้านสัจจะมีความจริงใจ ด้านทมะ ฝึกฝน ด้านขันติ มีความอดทน และด้านจาคะ มีความเสียสละ 3) งานบุคลากร (Staffing) บุคลากรจะต้องมีความเสียสละ (จาคะ) โดยการคัดเลือกผู้ที่มีความชำนาญอุทิศความรู้ความสามารถเพื่อกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ มีการสรรหาผู้ที่มีความเสียสละในกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ การแต่งตั้งคณะกรรมการอย่างมีความยุติธรรมในกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ มีการพัฒนาบุคคลให้มีความชำนาญในการทำงานยิ่งขึ้นไป และมีการโยกย้ายตำแหน่งอย่างเป็นธรรมเลือกผู้ที่มีความเสียสละ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระจักรพันธ์ จุกกวโร (จันทร์แรง) (2560) ได้ศึกษาวิจัย “ประสิทธิผลการบริหารตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลศรีเตี้ย อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน” พบว่า ต้องปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีให้แก่พนักงานและประชาชนในเขต รับผิดชอบ การเสียสละ และการแบ่งงานให้ด้วยความบริสุทธิ์ใจ ให้โดยการไม่หวังสิ่งใดตอบแทน ดังนั้น จึงเป็นพื้นฐานของการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี 4) การอำนวยการ (Directing) มีความอดทน (ขันติ) ต่อหน้าที่โดยประธานกลุ่มมีความสามารถชักจูงบุคลากรให้ปฏิบัติงาน การอำนวยการหรือการสั่งการในกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ การให้สวัสดิการอย่างยุติธรรมในกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ ผู้นำมีความอดทนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อสมาชิก มีความเสียสละกระตือรือร้นในการที่จะทำงานให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกมลวรรณ แสนคำลือ (2557) ได้ศึกษาวิจัย “การให้บริการตามหลักสังคหวัตถุธรรมของสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมืองลำพูนอำเภอมือง จังหวัดลำพูน” พบว่า ต้องรับอาสาให้ความช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ด้วยความกระตือรือร้น และการสร้างความเสมอภาคให้เกิดขึ้นกับการให้บริการและสร้างความยุติธรรมให้เกิดขึ้นกับสังคมได้ และ 5) การควบคุม (Controlling) จะต้องรู้จักขมใจ (ทมะ) ต่อหน้าที่ในการควบคุมงานโดยการติดตามทวนห็นอย่างเป็นธรรมโดยไม่ให้อีกาส มีการตรวจสอบอย่างซื่อสัตย์ มีความอดทนในการแก้ไขปัญหา รวมถึงการให้และติดตามทวนห็นโดยคำพูดที่มีความไพเราะ มีการควบคุมตรวจสอบอย่างเป็นธรรมในการให้กู้ยืมเงินอย่างเท่าเทียมกันในกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ และมีการประเมินผล ความโปร่งใสอย่างยุติธรรมในกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิตรา แสงผาบ (2557) ได้

ศึกษาวิจัย “การให้บริการตามหลักสังคหัตถุธรรมของสำนักงานที่ดินจังหวัดลำพูน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน” พบว่า คำพูดที่เป็นปัญวานั้นต้องสุภาพ อ่อนหวาน เรียบร้อย ไพเราะ และให้บริการจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความเสมอภาคในการให้บริการ ให้บริการด้วยความเท่าเทียมกัน ไม่มีการเลือกปฏิบัติ เฉพาะใครเป็นพิเศษ ความเท่าเทียมทางสิทธิในการรับบริการมีเสมอเหมือน เท่ากันทุกคน

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ให้ทราบถึงหลักขรรวาสธรรมในด้านชื่อเสียง (สัจจะ) ด้านฝึกตน (ทมะ) ด้านอดทน (ขันติ) ด้านเสียสละ (จาคะ) มีผลต่อการบริหารจัดการกลุ่ม สัจจะออมทรัพย์อันประกอบด้วยด้านการวางแผน (Planning) ด้านการจัดองค์กร (Organization) ด้านงานบุคลากร (Staffing) ด้านการอำนวยการ (Directing) และด้านการควบคุม (Controlling) อันสามารถนำไปประยุกต์ใช้ เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ตามหลักขรรวาสธรรมในเขตตำบลไผ่ขวาง อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ตลอดจนข้อเสนอแนะ จะนำไปสู่การปรับปรุง การสร้างเสริม การบริหารจัดการกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ตามหลักขรรวาสธรรมในเขตตำบลไผ่ขวาง อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตรต่อไป รายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

การบริหารจัดการกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ตามหลักธรรมาธรรมในตำบลไผ่ขวาง อำเภอมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) มีความซื่อสัตย์ (สัจจะ) ต่อการทำงานในการวางแผน โดยสมาชิกร่วมมือกันในการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนา รวมถึงวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลในการพัฒนาการบริหารจัดการ กำหนดนโยบายเพื่อสนับสนุนการประกอบอาชีพของสมาชิกในกลุ่ม การจัดตั้งวัตถุประสงค์ให้มีความสอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และแนวทางในการปฏิบัติงานในการบริหารจัดการกลุ่มสัจจะออมทรัพย์

2. การจัดองค์กร (Organization) มีความซื่อสัตย์ต่อกัน (สัจจะ) ต่อหน้าที่ในการจัดองค์กร โดยการจัดระบบ ระเบียบในการทำงานของคณะกรรมการให้ความตักเตือนระเบียบร่วมกัน มีการอุทิศความรู้ความสามารถกำหนดรูปแบบโครงสร้างของกลุ่ม มีความรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายหรือที่ได้รับสั่งการ ให้ความร่วมมือในการตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ และทำงานตามกฎเกณฑ์โดยเคารพกฎระเบียบที่ร่วมกันวางไว้ร่วมกัน

3. งานบุคลากร (Staffing) บุคลากรจะต้องมีความเสียสละ (จาคะ) โดยการคัดเลือกผู้ที่มีความชำนาญอุทิศความรู้ความสามารถเพื่อกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ มีการสรรหาผู้ที่มีความเสียสละในกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ การแต่งตั้งคณะกรรมการอย่างมีความยุติธรรมในกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ มีการพัฒนาบุคคลให้มีความชำนาญในการทำงานยิ่งขึ้นไป และมีการโยกย้ายตำแหน่งอย่างเป็นธรรมเลือกผู้ที่มีความเสียสละ

4. การอำนวยการ (Directing) มีความอดทน (ขันติ) ต่อหน้าที่โดยประธานกลุ่มมีความสามารถชักจูงบุคลากรให้ปฏิบัติงาน การอำนวยการหรือการสั่งการในกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ การให้สวัสดิการอย่างยุติธรรมในกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ ผู้นำมีความอดทนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อสมาชิก มีความเสียสละกระตือรือร้นในการที่จะทำงานให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้

5. การควบคุม (Controlling) จะต้องรู้จักขมใจ (ทมะ) ต่อหน้าที่ในการควบคุมงานโดยการติดตามทวนหาอย่างเป็นธรรมโดยให้โอกาส มีการตรวจสอบอย่างซื่อสัตย์ มีความอดทนในการแก้ไขปัญหารวมถึงการให้และติดตามทวนหาโดยคำพูดที่มีความไพเราะ มีการควบคุมตรวจสอบอย่างเป็นธรรมในการให้กู้ยืมเงินอย่าเท่าเทียมกันในกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ และมีการประเมินผลความโปร่งใสอย่างยุติธรรมในกลุ่มสัจจะออมทรัพย์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดควรเข้ามาสนับสนุนในการจัดการประชุมเกี่ยวกับการจัดตั้งกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ ควรส่งเสริมการให้ความรู้ในการพัฒนาอาชีพ และควรส่งเสริมการตั้งกฎระเบียบในการคัดเลือกบุคคลเข้ามาเป็นสมาชิก

ข้อเสนอแนะในการนำวิจัยไปใช้ประโยชน์

สำนักงานพัฒนาชุมชนระดับอำเภอควรมีการประสานงานกับประธานกลุ่มและคณะกรรมการต้องเป็นแบบอย่างให้กับสมาชิก โดยการอุทิศเวลา อุทิศทรัพย์ และความรู้ความสามารถในการจัดการประชุม เพื่อพัฒนากลุ่มสัจจะออมทรัพย์ให้ดียิ่งขึ้น ควรพัฒนาและสร้างรัฐวิสาหกิจชุมชนเพื่อให้เกิดอาชีพต่าง ๆ จากสมาชิก เช่น การทำขนมไทย การปลูกผักปลอดสารพิษ และการเย็บผ้า เป็นต้น ให้กับสมาชิกกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ และต้องมีการตั้งกฎข้อตกลงในการตรวจคุณสมบัติหรือคัดเลือกผู้ที่เข้ามาเป็นคณะกรรมการและการเป็นสมาชิกกลุ่มสัจจะออมทรัพย์

เอกสารอ้างอิง

- กมลวรรณ แสนคำลือ. (2557). *การให้บริการตามหลักสังคหวัตถุธรรมของสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมืองลำพูนอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- จิตรา แสงผาบ. (2557). *การให้บริการตามหลักสังคหวัตถุธรรมของสำนักงานที่ดินจังหวัดลำพูน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ดวงนภา เพชรแท้. (2553). *ศึกษาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านหับซุง ตำบลห้วยเหนียวอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี*. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พระจักรพันธ์ จกกวโร (จันทร์แรง). (2560). *ประสิทธิผลการบริหารตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลศรีเตี้ย อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตร

มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระพาบ ชูติมาโร (ปีสะหวาด). (2557). *ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลักธรรมาธรรมโรงเรียน ประถมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระมหานิพนธ์ วีรพล (ทบแก้ว). (2560). *ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการกองทุนสัจจะออมทรัพย์เพื่อความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชน ในจังหวัดระยอง*. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 6(2).

อรทัย แสงทอง. (2558). *การบริหารจัดการกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ เพื่อสวัสดิการชุมชนอย่างยั่งยืนในเขตจังหวัดภาคใต้*. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร*, 6(1).

